

Villa Salmenrannan Kesäkonsernit 9. - 12.7.2024

KADONNUTTA
RAKKAUTTA
ETSIMÄSSÄ

Keskiviikkona 10.7.2024 klo 20.00
Mari-Anni Hilander, Helmi Malmberg,
Anna Liukkonen, Kirill Kozlovski

Ylpeästi Suomen pienin ja tunnelmallisin festivaali.

KIITOS YHTEISTYÖSTÄ

Veli-Matti Sormunen

KIITOS TUESTA

OULU

Balettikoulu Sinikello

Pianojen ja flyygelien siirrot
luotettavasti ammattitaidolla

PT Gym – Pasi Timonen

PT-GYM

TARJOILU

Alkumalja: Estherin erhe

Hietasaaren herkkusuun Esther Stjärnschantzin vahingossa keksimä mansikkainen kuplajuoma.

Resepti salainen.

Väliajalla: Laksröoti

Menneinä aikoina parempi väki tarjosi kesävierailleen **laksröötiä** (lax = lohi, bröd = leipä).

Laksröötiin käytettiin Oulujoesta nostettua lohta, rullalle käärittyä rieskaa ja reilusti tilliä.

Meillä on tarjolla kolme erilaista laksröötiä

- lohitäytteellä, laktoositon
- lohitäytteellä, gluteeniton ja laktoositon
- kasvistäytteellä, laktoositon

Laksröötit leipoo

OHJELMA

Louise Farrenc (1804–1875)

Klarinettitrio Es-duuri op. 44 (1856)

- I Andante - Allegro moderato
- II Adagio
- III Minuetto. Allegro
- IV Finale. Allegro

Franz Schubert (1797–1828)

Der Hirt auf dem Felsen D. 965 (1828)

(Wilhelm Müller & Helmina von Chezy)

Paimen vuorella

Välialaika

Johannes Brahms (1833–1897)

Klarinettitrio a-molli op. 114 (1891)

- I Allegro
- II Adagio
- III Andantio grazioso
- IV Allegro

Helmi Malmgren, klarinetti
Mari-Anni Hilander, sopraano
Kirill Kozlovski, piano
Anna Liukkonen, sello

TAITEILIJAT

Monialainen taiteilija, arvostettu opettaja

Kuopiolainen **sopraano ja laulupedagogi**

Mari-Anni Hilander toimii esiintyvänä taiteilijana sekä laulupedagogina. Laulajan työ koostuu erilaisista solistitehtävistä sekä konsertoinnista suomalaisten huippumuusikoiden, kuten pianotaiteilija Kristian Attilan ja urkuri Jan Lehtolan, kanssa eri puolella Suomea ja Eurooppaa.

Mari-Anni Hilanderin lauluohjelmisto ulottuu vanhasta musiikista rytmimusiikkiin, vanhoista virsistä moderniin taidemusiikkiin. Häntä kiinnostaa jatkuva uuden oppiminen.

Hilander työskentelee laulutaideteen lehtorina Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa.

Hilander opiskeli intensiivisesti professori Dorothy Irvingin johdolla vuosina 2004–2018 Tukholmassa ja vuodesta 2024 yhteistyö on jatkunut laulupedagogi Marjut Hannulan kanssa.

Hilander on levyttänyt Toccata Records -levymerkille yhdessä urkutaiteilija Jan Lehtolan kanssa.

Mari-Anni Hilander.

Klarinetin suomalainen mestarisoittaja

Klarinetisti Helmi Malmgren lukeutuu suomalaisten orkesterimuusikoiden arvostettuun eturivin eliittiin. Malmgren on maaliskuussa Oulun Musiikkijuhlilla vierailleen Helmikvintetin perustajajäsen. Hän on soittanut Helsinki Filharmoniaassa, Tapiola Sinfonietaissa, Avanti! - kamariorkesterissa sekä Sinfonia Lahdessa.

Malmgren soittaa nykymusiikkia Äänikollektiivissa sekä muissa projekteissa nykysäveltäjien kanssa. Lisäksi hän on toteuttanut poikkitaiteellisia yhteistyöprojekteja kuvataiteilija Heli Penttisen, tanssija Laura Koistisen ja sirkustaiteilija Ilona Jäntin kanssa.

Helmi Malmgren on opiskellut Sibelius-Akatemiassa sekä vaihto-opiskelijana Norjan musiikkiakatemiassa ja Pariisin konservatoriossa. Hänen opettajiaan ovat olleet Harri Mäki, Olli Leppäniemi and Asko Heiskanen. Aivan ensimmäinen opinahjo oli Karkkilan musiikkiopisto.

Helmi Malmgren.

Kosketinvirtuoosi ja tohtorismies

Pianisti Kirill Kozlovski (s. 1981 Mogilev, Valko-Venäjä) on opiskellut pianon- ja cembalonsoittoa sekä barokkimusiikkia Sibelius-Akatemiassa, Wienin Musiikkiyliopistossa ja Novia-ammattikorkeakoulussa. Kozlovski on väitellyt musiikin tohtoriksi Sibelius-Akatemiasta aiheenaan Dmitri Sostakovits. Oulu on tavallaan Kozlovskin kotikaupunki Suomessa. Hänen vanhempansa toivat perheensä Suomeen, kun aloittivat työn Oulun yliopistossa ja he asuvat täällä yhä.

Kozlovski on voittanut sekä Jyväskylän pianokilpailun että Ciutat de Mallorca -kilpailun ja hänet on valittu Finland Festivalin Vuoden taiteilijaksi 2005.

Kozlovski on konsertoinut laajalti resitaalein ja kamarimuusikkona Suomessa ja muualla Euroopassa sekä useiden suomalaisten sinfoniaorkesterien solistina. Hänen erinomaisiin liedpianistin taitoihinsa luottavat Jorma Hynninen, Jekaterina Gubanova, Monica Groop, Mika Kares, Tuomas Katajala, Iida Antola, Miina-Liisa Värelä sekä Jenni Lätttilä, jonka kanssa Kozlovski on levyttänyt Wagnerin yksinlauluja Siba Records -levymerkille. Kozlovskin levykatalogiin kuuluu lisäksi useita levytyksiä Alba Records- ja Nova Records -levymerkeille.

Kirill Kozlovski.

Ansioitunut ja monialainen muusikko Oulu Sinfonian riveissä

Sellisti ja laulaja Anna Liukkonen (s. 1987, Oulu) palasi kotikaupunkiinsa Ouluun syksyllä 2017 sellistin vakanssiin Oulu Sinfoniassa. Sitä ennen hän opiskeli Helsingissä ja valmistui musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta, jossa häntä opetti Timo Hanhinen. Nuoruusvuosinaan Anna Liukkonen opiskeli Oulun konservatoriolla Lauri Laitisen oppilaana ja valmistui ylioppilaaksi Madetojan musiikkilukiosta.

Anna Liukkonen on valmistunut myös laulu-pedagogiksi Metropolia-ammattikorkeakoulusta, jossa opiskeli Sirkku Wahlroos-Kaitilan johdolla.

Anna Liukkonen on soittanut Radion sinfonia-orkesterin ja Avantil! –kamariorkesterin riveissä. Ouluun palattuaan hän konsertoi Oulun Barokki-orkesterin ja Oulun Kamariorkesterin kanssa sekä usein kamarimuusikkona.

Anna Liukkonen.

TEOKSET

Nainen musiikkimaailman huipulla

Ranskalainen säveltäjä **Louise Farrenc** (o.s. Dumont, 1804–1875) ylitti aikansa yhteiskunnan naisille asettamat esteet. Hän teki kansainvälisen uran pianosolistina ja pitkän elämäntyön pianonsoiton professorina Pariisin konservatoriossa. Hänen isänsä ja veljensä olivat menestyneitä kuvanveistäjiä ja tukivat Louisea monin tavoin. Kun ensimmäinen soitonopettaja totesi nuoren Louisen hyvin lahjakkaaksi, isä patisti tytön Pariisin konservatorioon kaikkein arvostetuimpien soitonopettajien oppiin. Sävellysopetus järjestettiin kuitenkin yksityisesti, sillä sävellystä saivat virallisesti opiskella vain miehet.

Myöhemmin Louisen aviomies oli nuottikustantaja, joka julkaisi myös vaimonsa teoksia ja edesauttoi näin niiden säilymistä jälkipolville. Farrencin musiikkia on alettu soittaa uudestaan aivan viime vuosina, yli sadan vuoden Ruususen unen jälkeen.

Farrenc sävelsi piano- ja kamarimusiikkia sekä kolme sinfoniaa. Säveltäjänä Farrenc oli konservatiivi. Kun yltiöromantikot Liszt ja Berlioz villitsivät Pariisissa, Farrencin esikuvia olivat Haydn, Mozart, Beethoven ja Nepomuk Hummel. Silti Robert Schumann ja Hector Berlioz ylistivät hänen musiikkiaan, samoin muutkin Pariisin musiikkikriitikot.

Klarinetin, sellon ja pianon yhdistelmä on harvinainen tänäänkin, mutta kun Louise Farrenc (1804–1879) sävelsi **klarinettrionsa Es-duuri op. 44** vuonna 1856, esikuvat saattoi laskea yhden käden sormilla. Teos on merkittävä askel kehityksessä, jossa klarinetti 1800-luvulla kohoaa soolosoittimeksi huilun ja oboen rinnalle.

Johdannon laajalti kaartuva mietiskelevä fraasi ja ensimmäisen osan varsinainen pääteemaryhmä paljastavat heti, että Farrenc on perehtynyt Carl Maria von Weberin klarinettimusiikkiin ja osaa sytyttää klarinetin luonteen täyteen hehkuunsa. Samalla Farrenc osaa solmia klarinetin ja sellon välille täydellisessä dialogissa etenevää harmonista satsia romantiikan parhaimpien ihanteiden mukaisesti.

Pianon stemma on täynnä koristeellista ja kiiltävää tekstuuria, etenkin toisessa osassa Adagio, jossa klarinetti ja sello saavat soittaa lähes kaiken temaattisen materiaalin ja sen kehittelyn.

Kolmas osa on nimetty menuetiksi, mutta liikkuva tempo ja väikkyvä tunnelma tekevät siitä scherzon. Leijonanosan teema-aineksesta soittaa klarinetti, ja Weber-vaikutteet ovat vahvoja. Klarinetti ja Weber-vaikutteet hallitsevat myös finaalia.

Louise Farrenc.

Franz Schubert.

Tietokoneanimoitu valokuva: Hadi Karim.

Virtuoosinen ja onnellinen hetki

Franz Schubert (1797–1828) oli jo kuolemansairas ja uppoutunut viimeisten, aineesta irtautuvien teostensa luomiseen, kun aikansa karitamattila, räiskyvästä persoonastaan tunnettu sopraano Anna Milder-Hauptmann tilasi häneltä showpiece-tyyppisen virtuoosi-iloittelun konserttiensa uudeksi vetonaulaksi.

Der Hirt auf dem Felsen D. 965 (1828) (Paimen vuorella) syntyi nopeasti. Schubert valitsi lempirunoilijansa Wilhelm Müllerin teksteistä tyyppillisen ja hyvin liediksi sopivan runon, jossa paimen katselee kotilaaksonsa luonnon kauneutta vuoren laelta ja kaipaa samalla rakastaan. Tekstin keskelle hän kuitenkin lisäsi muutaman rivin Helmina von Chézyn runosta, jossa suru on kaiken hukuttavaa. Näin Müllerin tekstin viimeiset rivit saavat uuden merkityksen: nyt ne kuvaavat kevättä, joka ehkä joskus tulee, tuoden mukanaan uuden vaelluksen, jolle laulajan on valmistauduttava.

Sitten Schubert hioi nuottipaperille juuri sitä, mitä tilaaja halusi: livertävää ylärekisterin kimalletta virtuoosikappaleen tarpeisiin yllin kyllin, mutta myös liedin inhimillistä kokemusta Schubertin tyyliin, onnellisen rakkauden ja ehtymättömän toivon huumaavaa ja voimauttavaa duettoa.

Vanhan maestron viimeinen leiskunta

86-vuotiaana **Johannes Brahms** (1833–1897) tarttui kaksikymppisenä laatimaansa pianotrioon op. 8 ja työsti siitä uuden version. Työ osoittautui uuvuttavaksi taisteluksi valtaisaan itsekritiikkiä vastaan. Luova kriisi oli niin syvä, että työn päätteeksi Brahms vannoi lopettavansa säveltämisen nyt kokonaan.

Tämä tarkoitti, että ensin hän kulutti hetken aikaa pianonsa ääressä pienistä intermezzoista koostuvia sarjoja laatien. Sitten Meiningenin hoviorkesterin soolo-klarinetisti Richard Mühlfeld pyysi palvelusta. Voisiko Brahms tehdä klarinettimusiikin hyväksi saman, mitä Mozart oli tehnyt sata vuotta aiemmin? Voisiko Brahms säveltää merkittävän teoksen klarinetille? Osaisiko hän kiihottaa pimentoon jääneen soittimen aivan uuteen hehkuun briljantissa ja laajamuotoisessa kamari-musiikkiteoksessa, jossa suuri ääniala, värikäs sointi ja dynaaminen tunneskaala haastaisivat soittajat ylittämään itsensä romanttisen virtuositeetin ja nero-kultin pyörteissä?

Yhteistyö Mühlfeldin kanssa sai Brahmsin vielä kerran huikeaan luovuuden puuskaan, josta syntyi kaksi klarinettisonaattia, klarinettikvintetto sekä **klarinetitrio a-molli op. 114**.

Trio valmistui ensimmäisenä, kesäkuun lopulla 1891. Mühlfeld kulutti koko kesälomansa Brahmsin pitkäksi venyvää vierailua isännöiden ja sävellysten klarinettistemmoja kommentoiden. 'Vielä isomman hullutuksen' eli kvinteton sävellystyö alkoi heti trion valmistuttua, ja sekin syntyi nopeasti.

Brahms oli kiitollinen: 'Kukaan maailmassa ei soita klarinettia kauniimmin kuin tämä herra Mühlfeld.'

Teoksen ensiesityksessä wieniläinen taidemaalari Adolph Menzel puolestaan intoutui teoksesta niin, että luonnosteli Mühlfeldin kreikkalaisen jumalan hahmossa ja kirjoitti Brahmsille: 'Itse Runotar ilmaantui konserttiin, soittaakseen puupuhaltimen osuutta. Yritin vangita tuon taivaallisen näyn.'

Markkinointisyistä Brahmsin klarinettitrion nuotissa neuvottiin, että klarinetin voi korvata alttoviululla. Tätä Brahms paheksui. Hänen mukaansa esimerkiksi alussa kuultava ensimmäisen osan pääteemaryhmä sisältää matalissa rekistereissä liikkuvia motiiveja, joiden soittaminen alttoviululla ei tuota oikeaa ilmaisuja. Eräissä muissa taitteissa taas klarinetin notkean ja ketterän soittotavan tulee haastaa sellistiä soittamaan samoin.

Myös hidas osa Adagio assosioituu vain ja ainoastaan klarinettiin. Osa kartoittaa klarinetin koko sävelalan ja dynamiikan, samalla kun musiikin virta pyörteilee intiimisti ja mielikuvituksellisesti.

Kolmatta osaa hallitsee kansanmusiikillinen kepeä valssitunnelma.

Finaalissa Brahms heittäytyy inhimillisten kokemusten syvällisimpien tunteiden tulkiksi.

Johannes Brahms.

Der Hirt auf dem Felsen

Wenn auf dem höchsten Fels ich steh',
Ins tiefe Tal herniederseh',
Und singe,
Fern aus dem tiefen dunklen Tal
Schwingt sich empor
der Widerhall, Der Klüfte.

Je weiter meine Stimme dringt,
Je heller sie mir widerklingt
Von unten.
Mein Liebchen wohnt
so weit von mir,
Drum sehn ich mich so heiß
nach ihr hinüber.

In tiefem Gram verzehr ich mich,
Mir ist die Freude hin,
Auf Erden mir
die Hoffnung wich,
Ich hier so einsam bin.

So sehnend klang im Wald das Lied,
So sehnend klang es durch die Nacht,
Die Herzen es zum Himmel zieht
Mit wunderbarer Macht.
Der Frühling will kommen,
Der Frühling, mein Freund,
Nun mach ich mich fertig
Zum Wandern bereit.

*Wilhelm Müller &
Helmina von Chézy*

Paimen vuorella

Kun seison korkeimmalla vuorella,
katson alas syvään laaksoon
ja laulan,
kaukaa syvästä tummasta laaksosta
kimmahtaa korkeuksiin
rotkojen kaiku.

Mitä kauemmas ääneni kantaa,
sitä kirkkaammin se kaikuu
alhaalta.
Rakkaani asuu
niin kaukana minusta,
siksi kaipaen niin kovasti
häntä tänne.

Riudun syvässä murheessa,
iloni on poissa,
minulta on maan päällä
mennyt toivo,
olen täällä niin yksinäinen.

Niin kaihoisasti soi laulu metsässä,
niin kaihoisasti se soi koko yön,
se kohottaa sydämet taivaaseen
ihmeellisellä voimallaan.
Kevät tulee,
kevät, ystäväni,
nyt laittaudun valmiiksi
vaellukselle.

Suom. Riitta Bergroth

Villa Salmenrannan Kesäkonsertit

Taiteelliset johtajat

Oopperalaulaja Henri Tikkanen

Pianotaiteilija Maija Väisänen

Eläytyjät

Tirehtöörskä Katrin Ulfbäck: Liisa Summala & Pirjo Kuusiniemi

Pihavouti Tahvo Pöllänen: Nikolas Archer

Edusjärjestäjät & Myynti

Jenna Aunio, vastaava edusjärjestäjä & myyntipäällikkö

Päivi-Ilona Airisniemi, asiakaskysely

Eila Palojärvi, edusjärjestäjä

Pirkko Rautio, edusjärjestäjä

Harriet Tervonen, edusjärjestäjä

Leevi Vakkuri, lipunmyyjä

Takahuonejärjestäjät

Päivi-Ilona Airisniemi, vastaava takahuonejärjestäjä

Annikki Kestilä, autonkuljettaja

Terttu Kortelainen, autonkuljettaja

Lavajärjestäjät

Kimmo Pihlajamaa, vastaava lavajärjestäjä

Kaarle Pihlajamäki, järjestäjä

Emma Ylitalo, sivunkääntäjä

Eero Koivisto, pianonvirittäjä

Pasi Timonen / PT Gym, soitinten siirrot

Media

Ansgar Frankenberg, kotisivun taitto

Kimmo Pihlajamaa, videotaltioinnit & käsiohjelmat

Sävelten Siivin ry

Irmeli Ristiluoma, puheenjohtaja

Sari Hourula, rahastonhoitaja

Jenna Aunio, hallituksen jäsen

Anja Hiltunen, hallituksen jäsen

Pirjo Kuusiniemi, hallituksen jäsen

Kimmo Pihlajamaa, vastaava tuottaja

SÄVELTEN
SIIVIN RY

VillaSalmenrannanKesakonsertit.fi